

ПРОГРАМА ОТ МЕРКИ И НЕЙНОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ

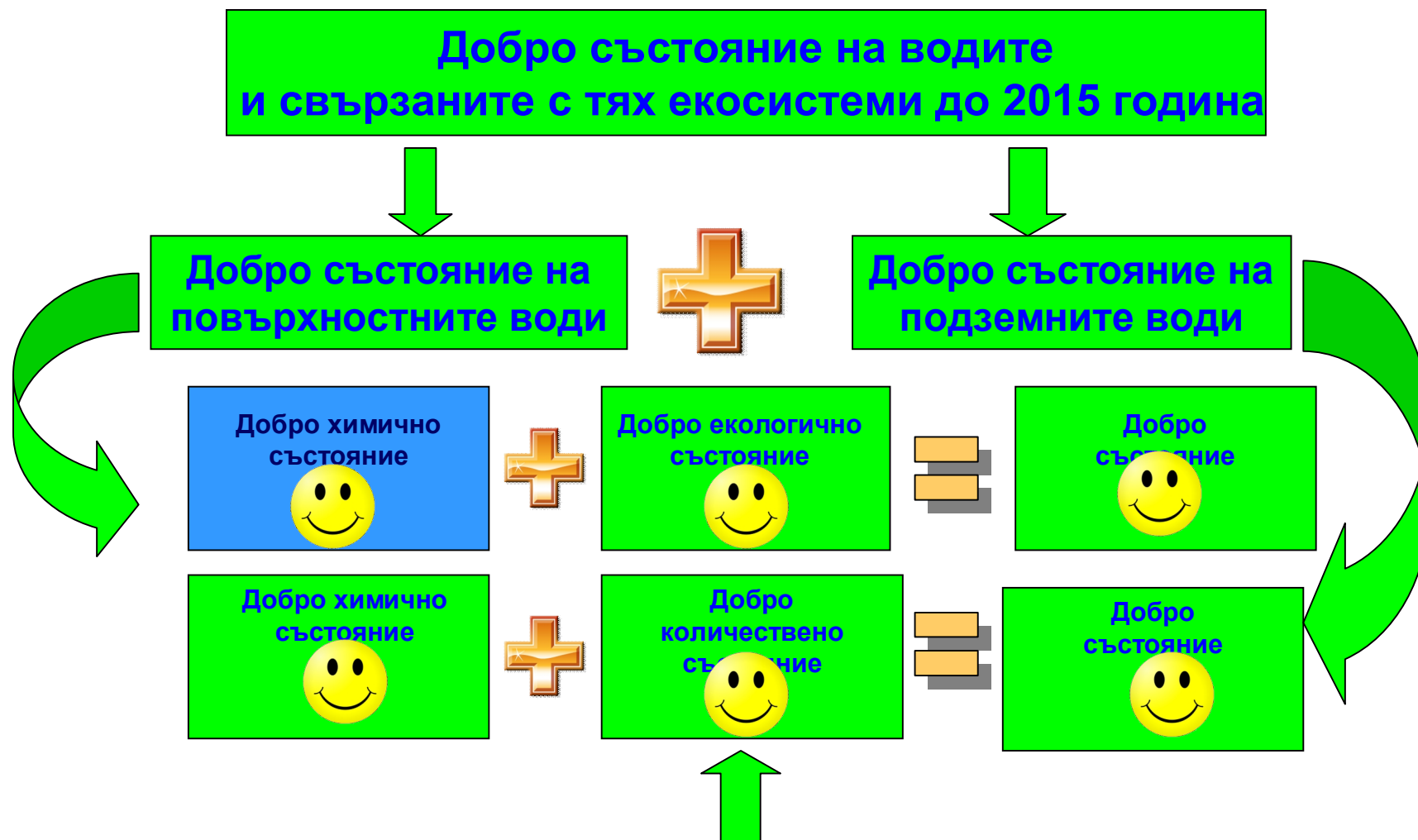
ТРУДНОСТИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

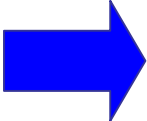
инж. Мария Бабукчиева,
началник отдел “Планиране и стопанисване”

БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН

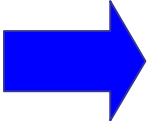
ЦЕЛ НА ПЛАНА

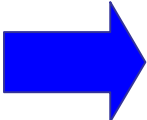
СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ:

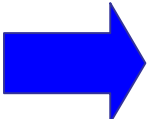
ЦЕЛ 1: Намаляване на натоварването от органични замърсители, азот, фосфор и микрозамърсители от точкови източници от градски отпадъчни води

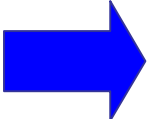
ЦЕЛ 2: Намаляване на биогенното замърсяване от отпадъци

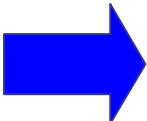
ЦЕЛ 3: Намаляване на замърсяването с приоритетни и специфични вещества, тежки метали и други химични вещества от точкови и дифузни индустриални източници

ЦЕЛ 4: Намаляване на натоварването с нитрати и фосфати от дифузно замърсяване от селско стопанство

ЦЕЛ 5: Намаляване на натиска върху водния ресурс и осигуряване на необходимите водни количества за доброто състояние на екосистемите и свързаните с води зони по Натура 2000.

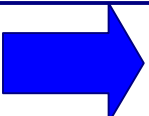

ЦЕЛ 6: Подобряване или запазване на състоянието на речното корито, брегове и крайбрежна зона.

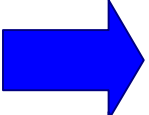

ЦЕЛ 7: Създаване на възможност за свободна миграция на рибната фауна и устойчивото ѝ развитие.

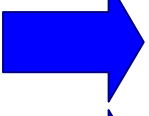
СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ:

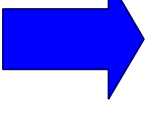
ЦЕЛ 8: Защита и опазване на питейните води.

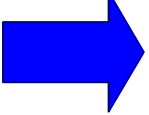
ЦЕЛ 9: Защита и опазване на зоните за къпане

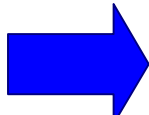
ЦЕЛ10: Защита и опазване на зоните по Натура 2000 и защитените територии, за които водите са важен фактор

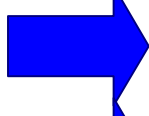
ЦЕЛ11: Намаляване на биогенното замърсяване от градски отпадъчни води в чувствителните зони

ЦЕЛ12: Намаляване на замърсяването с нитрати от селскостопански дейности в уязвимите зони

ЦЕЛ13: Намаляване на негативния ефект от изменение на климата и устойчиво управление на водите и свързаните с тях екосистеми и икономически дейности

ЦЕЛ14: Ефективно използване на водите за намаляване на проблеми с недостиг на вода и засушаване и защита на водите и екосистемите.

ЦЕЛ15: Намаляване на риска от наводнения и устойчиво управление на водите.

Мерки, свързани с населените места – цел 1 и цел 2 890990.332 хил.евро

ЦЕЛ 1: Намаляване на натоварването от органични замърсители, азот, фосфор и микрозамърсители от точкови източници от градски отпадъчни води

Основни мерки:

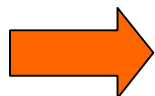
- Изграждане и доизграждане на канализации на населени места (агломерации) над 2000 е.ж;
- Изграждане на пречиствателни станции за отпадъчните води (ПСОВ) на населени места (агломерации) над 2000 е.ж;
- Реконструкция на ПСОВ на населените места над 2000 е.ж. за постигане на съответствие с изискванията. Изграждане на стъпало за отстраняване на азота и фосфора в пречиствателните станции за градски отпадъчни води за населени места (агломерации) над 10000 е.ж. във водосбора на чувствителни зони;
- Доизграждане на канализации и осигуряване на подходящо пречистване на отпадъчни води от населени места под 2000 е.ж.

Допълнителни мерки:

- Реконструкция на ПСОВ за подобряване на пречистването;
- Изграждане на канализации и осигуряване на подходящо пречистване на отпадъчни води от населени места между 1000 е.ж. и 2000 е.ж. (в районите с проблеми с нитрати);
- Ремонт и подмяната на канализацията.

Мерки, свързани с населените места – цел 1 и цел 2 890990.332 хил.евро

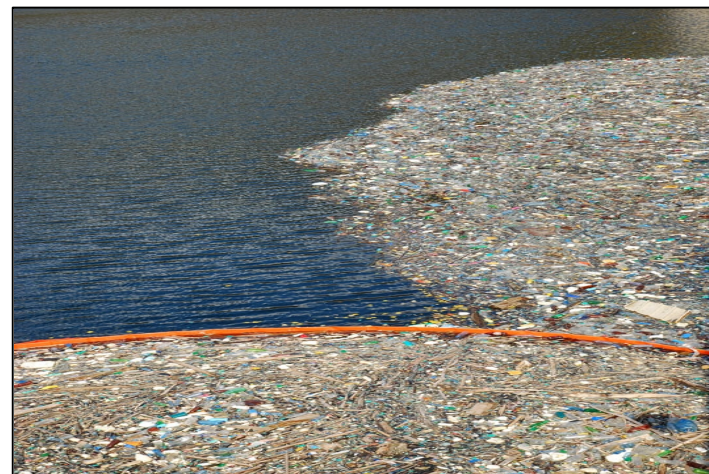
ЦЕЛ 2: Намаляване на биогенното замърсяване от отпадъци

Основни мерки:

- Закриване и рекултивация на депа за отпадъци.

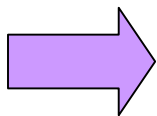
Допълнителни мерки:

- Събиране и картиране на информация за нерегламентираните общински сметища;
- Почистване на отпадъци от реки, язовири и прилежащите им площи;
- Промяна в нормативната уредба и законодателно определяне на задълженията за стопанисване на язовирите и прилежащите им площи;
- Кампании за опазване на чистотата на водите от отпадъци.

Мерки, свързани с индустриални източници – цел 3 12411.738 хил.евро

ЦЕЛ 3: Намаляване на замърсяването с приоритетни и специфични вещества, тежки метали и други химични вещества от точкови и дифузни индустриални източници

Основни мерки:

- Привеждане на предприятията и инсталациите в обхвата на IPPC към изискванията;
- Изграждане и реконструкция на пречиствателни станции за отпадъчните води на

предприятията и инсталациите в обхвата на IPPC;

- Изграждане или модернизиране на индустриална ПСОВ;
- Превенция и контрол на предприятията и инсталациите в обхвата на IPPC
- Управление на отпадъците от рудодобивната промишленост.

Допълнителни мерки:

- Модернизация на индустриална ПСОВ;
- Проучване и картиране на дифузни емитери от руднични води;
- Проучвателен мониторинг на седименти, биоаккумуляция в риби и др. за оценка влиянието на замърсяване от индустриални източници;
- Подобряване стопанисването на хвостохранилищата;
- Контрол от разлив на петролни продукти;
- Наблюдение на резултати от локална мониторингова мрежа в уранови находища;
- Наблюдение на резултати от локалната мониторингова мрежа на хвостохранилищата;
- Проучване за влиянието на рудодобивната дейност и разпространението на тежки метали в подземните води и почви;
- Проучвателен мониторинг за тежки метали и други показатели в локални горещи точки;
- Проучвания за определяне на обхвата на замърсяването в подземни води;
- Проучване за влиянието върху води на горещи точки за замърсяване на въздуха.

Мерки, свързани със селското стопанство – цел 4 6674.778 хил. евро

ЦЕЛ 4: Намаляване на натоварването с нитрати и фосфати от дифузно замърсяване от селско стопанство

Основни мерки:

- Привеждане на животновъдните ферми към изискванията на Директива за нитратите 91/676/ЕС (в уязвимите зони);
- Подобряване практиката на торене и съхранение на тора (в уязвимите зони);
- Прилагане на програмата за намаляване на замърсяването (в уязвимите зони).

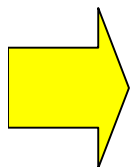
Допълнителни мерки:

- Засаждане на междинни култури (за извличане на остатъчния азот в почвата);
- Смяна на сеитбооборота;
- Развитие на биологично земеделие;
- Обучение на земеделците и фермерите за използване на добри практики;
- Проучване за разпространение на дифузното замърсяване от селскостопански дейности върху подземните води;
- Проучване обхвата на разпространението на нитрати в подземните води и актуализация на границите на уязвимите зони;
- Обучение на фермерите за използване на биологични методи за борба с вредителите.

Хидроморфология - цели 5, 6 и 7

24172.127 хил. евро

ЦЕЛ 5: Намаляване на натиска върху водния ресурс и осигуряване на необходимите водни количества за доброто състояние на екосистемите и свързаните с води зони по Натура 2000.

Основни мерки

- Разрешителен режим за отнемане на води;
- Публични регистри за издадените разрешителни;
- Приоритети за ползване на вода в зависимост от целите;
- Глоби и санкции за неспазване на разрешителния режим или условията в разрешителните;
- Осигуряване на екологичния минимум.

Допълнителни мерки:

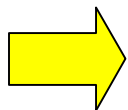
- Ефективен контрол на водовземането;
  - Преоценка на издадените разрешителни и оценка на обезпечеността с вода и състоянието на ВТ при издаване на нови;
  - Анализ, оценка и оптимизиране на прехвърляните (вътре и между басейново) количества предвид преоценка нуждите на водопотребителите;
  - Разработване на методика за определяне на екологичния минимум, съобразена с определените типове води, определяне на екологичния минимум за повърхностните - - ВТ и определяне на критерии за застрояване на реките с МВЕЦ;
- Забрана за добив на инертни материали в близост до кладенци за питейни води.

Хидроморфология - цели 5, 6 и 7

24172.127 хил. евро

ЦЕЛ 6: Подобряване или запазване на състоянието на речното корито, брегове и крайбрежна зона

Основни мерки

- Забрани и ограничения за изграждане на МВЕЦ;
- Забрани и ограничения за добив на инертни материали от речното корито.

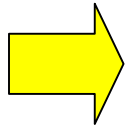
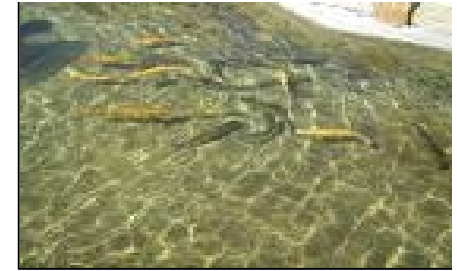
Допълнителни мерки:

- Възстановяване на речното корито;
- Рекултивация на участъци засегнати от добив на инертни материали;
- Възстановяване на крайречната растителност и залесяване с местни видове (характерни за реката) по предварително изготвен технологичен план;
- Анализ на съществуващите запаси от инертни материали в реките и регламент за ползването им;
- Определяне на изисквания към издаването на разрешителни за МВЕЦ, баластриери, баражи и корекции, в т.ч. и предоставяне на координати на засегнатия участък в електронен вид.

Хидроморфология - цели 5, 6 и 7

24172.127 хил. евро

ЦЕЛ 7: Създаване на възможност за свободна миграция на рибната фауна и устойчивото ѝ развитие

Основни мерки

- Задължение за осигуряване на свободно преминаване на рибната фауна при изграждане на нови съоръжения;
- Задължение за съобразяване на конструкциите на рибните проходи, байпаси и др. с видовете риба в съответния тип реката.

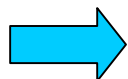
Допълнителни мерки:

- Разрушаване на прегради в реките, пречещи на свободното преминаване на рибите (предвижда се премахване на тръбно премостване в реките и разрушаване на неизползвани бентове и прагове с височина над 1 метър);- Изграждане на рибни проходи

Зони за защита на водите - цел 8, 9, 10, 11 и 12

65738.521 хил.евро

ЦЕЛ 8: Защита и опазване на питейните води

Основни мерки:

- Използване на повърхностни води за питейни нужди, отговарящи на изискванията Наредба №12 към ЗВ;
- Използване на повърхностни води за питейни нужди, отговарящи на изискванията Наредба №9 към ЗВ;
- Учредяване и/или изграждане на санитарно-охранителни зони около водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване;
- Регламентиране на забрани и ограничения в санитарно-охранителните зони;
- Мониторинг на водите, използвани за питейно-битово водоснабдяване.

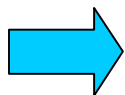
Допълнителни мерки:

- Контрол за спазване на ограниченията и забраните в санитарно – охранителните зони;
- Забрана за сечи във водосбора на водохващанията от повърхностни води;
- Залесителни мероприятия във водосбора над водохващанията;
- Поддържане на информация в интернет за състоянието на водите, използвани за питейно-битово водоснабдяване.

Зони за защита на водите - цел 8, 9, 10, 11 и 12

65738.521 хил.евро

ЦЕЛ 9: Защита и опазване на зоните за къпане

Основни мерки:

- Мониторинг на водите в зоните за къпане;
- Забрана за ползване на водите при несъответствие с изискванията.

Допълнителни мерки:

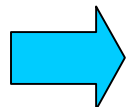
- Строг контрол на замърсителите, които могат да повлияят на зоната за къпане;
- Задължение за изграждане на канализация, пречистване на водите и заустване извън зоната за къпане;
- Поддържане на информация в интернет за състоянието на водите, използвани за къпане.

Зони за защита на водите - цел 8, 9, 10, 11 и 12

65738.521 хил.евро

ЦЕЛ 10: Защита и опазване на зоните по Натура 2000 и защитените територии, за които водите са важен фактор

Основни мерки:

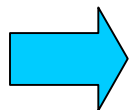
-Съобразяване на управлението на водите с условията за постигане на БПС на предмета на опазване на защитената зона.

Допълнителни мерки:

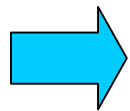
- Недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела (ВЕЦ, баластриери) и прилагане на мерки за поддържане на природни местообитания в БПС;
- Правилен избор на местоположение и инфраструктура на ГПСОВ, съобразен с местообитания на видове
- Редукция на влиянието на съществуващите ВЕЦ, недопускане на нови такива и поддържане на БПС;
- Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката
- Забрана за добив на инертни материали, строеж на МВЕЦ, прочистване на речни корита, зауствания, корекции и строг контрол през зимния период
- Стопанисване на микроязовири с цел опазване на местообитания на птици в зоните за защита на водите;
- Възстановяване на влажни зони (блата, заливни гори, преовлажнени ливади),
- Борба срещу инвазивни видове (мида зебра) - зарибяване с черен амур
- Възстановяване на стари речни ръкави.

Зони за защита на водите - цел 8, 9, 10, 11 и 12

ЦЕЛ 11: Намаляване на биогенното замърсяване от градски отпадъчни води в чувствителните зони

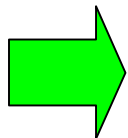
ЦЕЛ 12: Намаляване на замърсяването с нитрати от селскостопански дейности в уязвимите зони

Мерки, свързани с изменението на климата - цел 13, 14 и 15

214845.070 хил.евро

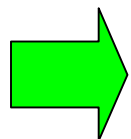

ЦЕЛ 13: Намаляване на негативния ефект от изменение на климата и устойчиво управление на водите и свързаните с тях екосистеми и икономически дейности

Допълнителни мерки:

- Проучване за изменението на климата и влиянието му върху изменението на водните ресурси, екосистеми, екологичен статус, селскостопански култури и хидроенергетика.
- Определяне на чувствителни райони и индикатори;
- Оценка на необходимостта от вода в средносрочен и дългосрочен план за различни икономически сектори. Определяне на проблематични сектори и райони;
- Установяване на система за оценка на въздействието от изменението на климата, мониторинг и определяне на индикатори;
- Оценка на икономическото въздействие от изменението на климата върху различни икономически сектори, прогнози за развитие и сценарии в контекста на изменение на климата, определяне на икономически индикатори.

Мерки, свързани с изменението на климата - цел 13, 14 и 15 214845.070 хил.евро

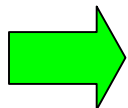

ЦЕЛ 14: Ефективно използване на водите за намаляване на проблеми с недостиг на вода и засушаване и защита на водите и екосистемите

Допълнителни мерки:

- Устойчива употреба в публичното водоснабдяване – кампании за насърчаване използване на устройства и уреди спестяващи вода в бита;
- Промяна в методите на напояване – кампании за намаляване разхода на вода;
- Нови технологии и промяна на процесите в индустрията – кампании и срещи за насърчаване въвеждането на оборотни цикли и нови екологосъобразни технологии в индустрията;
- Намаляване на загубите в доставящите вода мрежи – реконструкция и намаляване на загубите във водоснабдителните мрежи, модернизация и намаляване на загубите в напоителните системи;
- Оптимизиране на водоползването;
- Подобряване на състоянието на горите и борба с ерозията;
- Адаптиране на земеделието в райони, засегнати от засушаването – кампании за насърчаване отглеждането на култури, изискващи по-малко вода;
- Ограничаване ползването на вода в пресъхващ тип реки;
- Разработване на методика за определяне на фискални преференции за въвеждане на механизми и практики за водна ефективност;
- Забрана за отнемане на вода за енергетика през летните сухи месеци.

Мерки, свързани с изменението на климата - цел 13, 14 и 15 214845.070 хил.евро

ЦЕЛ 15: Намаляване на риска от наводнения и устойчиво управление на водите

Допълнителни мерки:

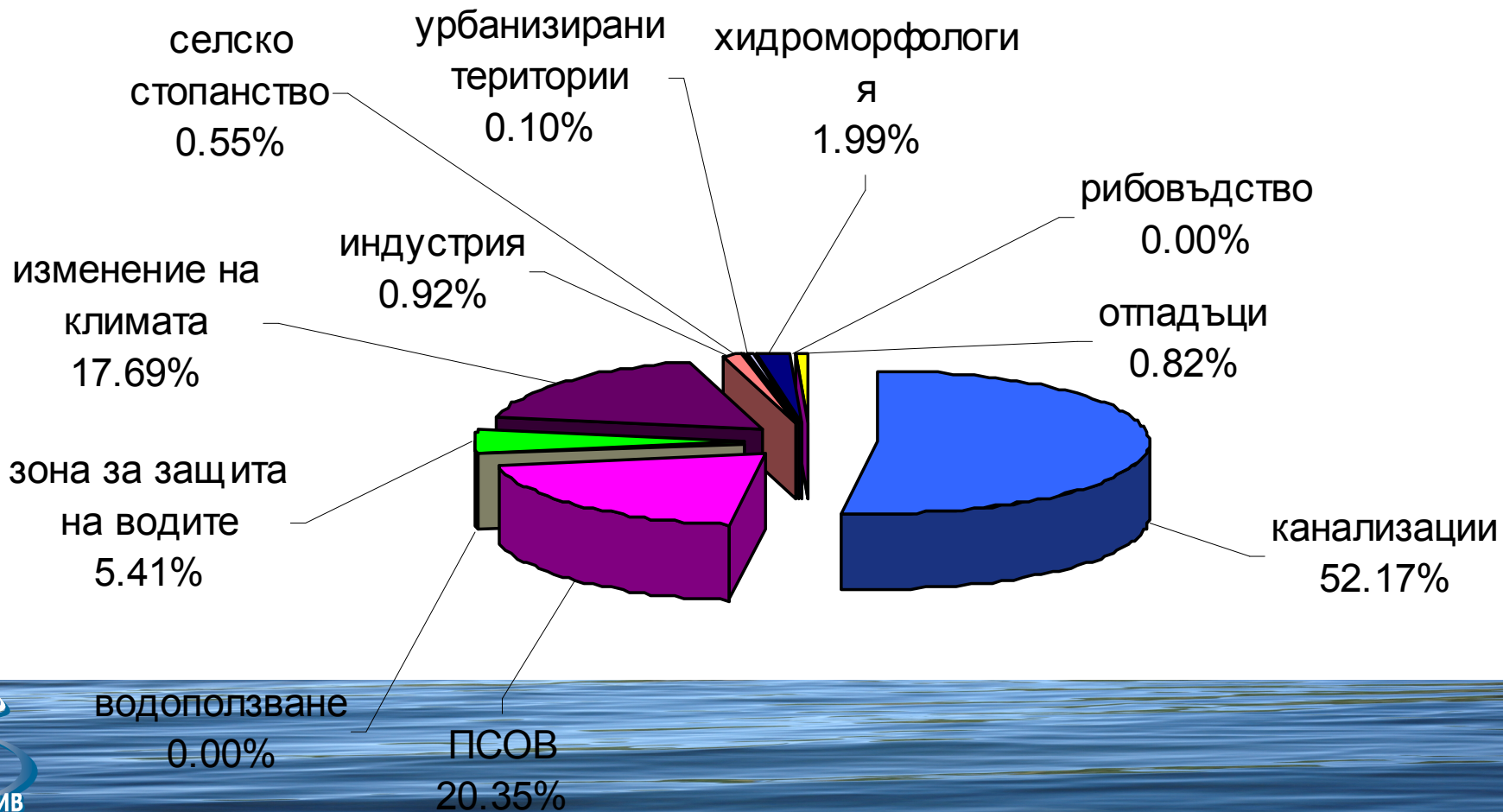
- Заснемане на релефа на реките и създаване на цифров модел на релефа;
- Картиране на наводняемите зони;
- Създаване на хидроложки модели за управление на водите;
- Определяне на зони, застрашени от наводнение;
- Разработване на методика за оценка на щетите и оценка на потенциалните щети от наводнения
- Изграждане на система за ранно предупреждение при риск от наводнения;
- Съгъстяване и модернизиране на мрежата за метеорологичен и хидрометричен мониторинг;
- Поддържане на речните легла
- Обучение за ползване на системата за ранно предупреждение;
- Обучителни и информационни кампании по проблемите, свързани с наводненията;
- Провеждане на консултации с обществеността за определяне на рисковите зони;
- Провеждане на консултации с обществеността за разработване на мерките за превенция от наводнение;
- Поддържане на речните легла за осигуряване преминаване на високата вълна.

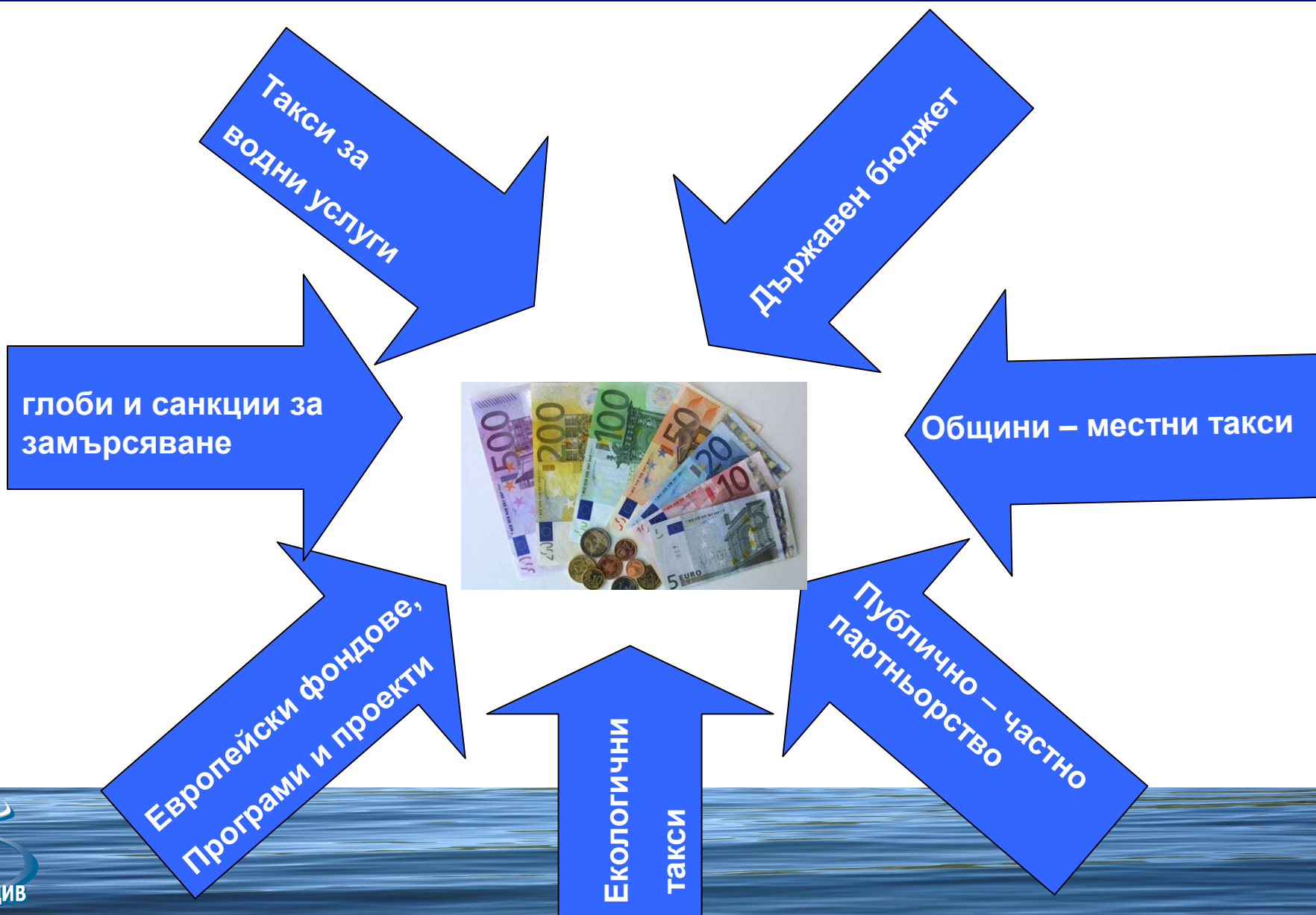
РАЗХОДИ ЗА ПРОГРАМАТА ДО 2015

2 404 714,154 хил. евро

Средната стойност на разходите до 2015г – 400 785,693 хил. евро/г

ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Закон за водите, чл. 10

(1) Държавната политика, свързана с дейностите по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на водностопанските системи и съоръжения, се осъществява от:

1. **министъра на регионалното развитие и благоустройството** - за водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения на населените места и за предпазване от вредното въздействие на водите в границите на населените места;
2. **министъра на земеделието и храните** - за хидромелиоративни системи и съоръжения и за предпазване от вредното въздействие на водите извън границите на населените места;
3. **министъра на икономиката, енергетиката и туризма** - за хидроенергийни системи и обекти;
4. **министъра на околната среда и водите** - за водовземните съоръжения за минерални води, публична държавна собственост.

(2) Политиката, свързана с дейностите по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на водностопански системи и съоръжения - общинска собственост, се осъществява от **кмета на общината**.

(3) **(При осъществяване на политиката по ал. 1 и 2 приоритетно се изпълняват програмите от мерки, включени в плановете за управление на речните басейни и в плановете за управление на риска от наводнения.**

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

КЛЮЧОВА РОЛЯ НА БАСЕЙНОВИЯ СЪВЕТ

- Устройствен правилник за дейността, структурата, организацията на работа и числения състав на басейновите съвети от 2003 г.
- Настояща структура и състав на БС към БДИБР

	макс. бр. членове по закон (бр.)		към момента членове (бр.)	
	редовни	резервни	редовни	резервни
държавна администрация	6	6	2	2
териториална администрация	9	9	5	7
водоползватели	9	9	3	6
НПО и научни институти	6	6	6	5

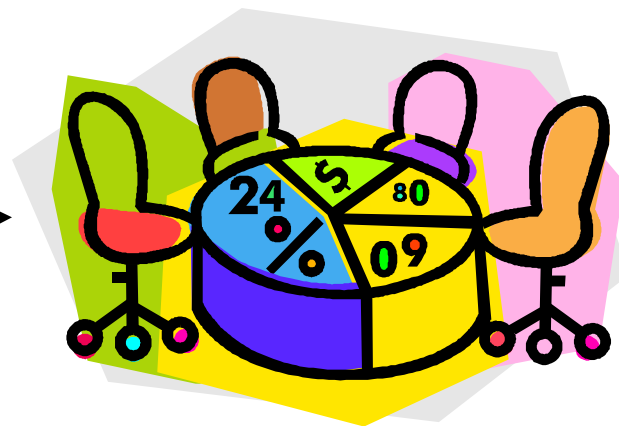
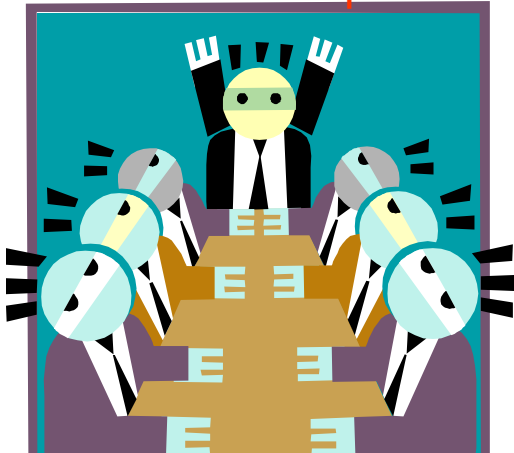
- Чл. 8 от Правилника:
  - Басейновият съвет има мандат 5 години;
  - Всеки може да бъде избран за член на басейновия съвет максимум два поредни мандата.
- От 2003 г. досега съставът на БС не е подменян изцяло

КЛЮЧОВА РОЛЯ НА БАСЕЙНОВИЯ СЪВЕТ

Нова необходимост:

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ОТ МЕРКИ

Членовете на БС -
представители на
съответната организация

Членовете на БС - представители на
група **заинтересовани страни**
(асоциации)

Предстои: Сериозен анализ на
заинтересованите страни в
изпълнението на ПМ

ПРОБЛЕМИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

☐ ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА

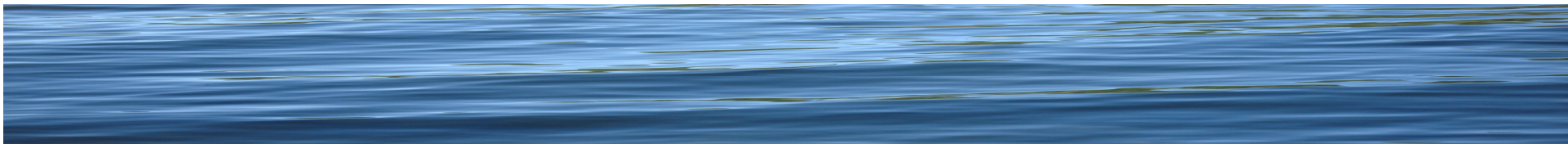
- ✓ оценка на възможностите на източниците на финансиране
- ✓ осигуряване на финансирането на мерките
- ✓ европейски фондове и държавен бюджет (2010-2013 г.)

☐ КОНТРОЛ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА И ДОКЛАДВАНЕ (РОЛЯТА НА БДИБР)

- ✓ разработване на индикатори за контрол на изпълнението
- ✓ разработване на индикатори за оценка на ефекта от изпълнението
- ✓ осигуряване на информация за изпълнението

☐ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИТЕ (КООРДИНАЦИЯ)

- ✓ на национално ниво
- ✓ на басейново ниво

РОЛЯ НА БАСЕЙНОВАТА ДИРЕКЦИЯ

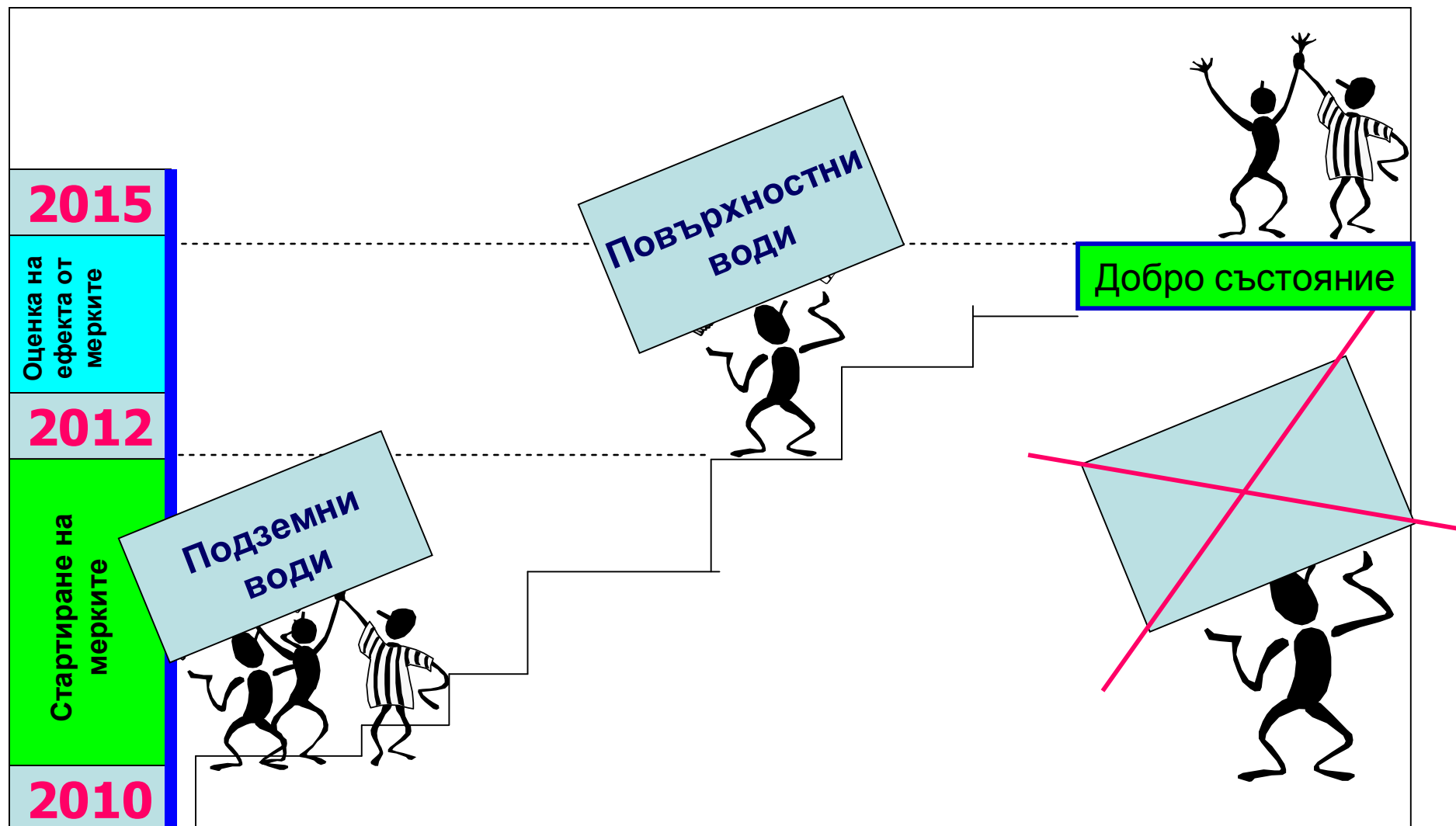

- ✓ Подготовка на информационни материали и разпространението им
- ✓ Провеждане на срещи с изпълнители на програмата
- ✓ Разработване на система за контрол изпълнението на мерките
- ✓ Разработване на система за оценка ефекта от изпълнението на мерките
- ✓ Разработване на електронни форми за събиране и систематизиране на информацията за изпълнението на програмата
- ✓ Подготовка и реализация на проекти за мерки за проучване, анализи, обучителни програми и информационни кампании.
- ✓ Периодично систематизиране на информацията за изпълнение на мерките, оценка на напредъка и анализ на проблемите

РОЛЯ НА БАСЕЙНОВАТА ДИРЕКЦИЯ

ПРИЛАГАНЕ НА ПРОГРАМАТА

Благодаря Ви за вниманието!

инж. Мария Бабукчиева,
началник отдел “Планиране и стопанисване”
E-mail: bd_plovdiv_plan@abv.bg